

پیشگفتار

- هیئت تحریریه مجله "تحقیقات منابع آب ایران" جلسه مورخ ۹۰/۵/۱۰ خود را به بررسی مهم‌ترین چالش‌ها و دغدغه‌های حرفه‌ای مدیریت منابع آب کشور اختصاص داد و مقرر گردید در سخن هیئت تحریریه، از این شماره مجله به این چالش‌ها با سرفصل‌های ذیل پرداخته شود.
- گرم شدن هوا و اثرات تغییر اقلیم در تامین آبهای قابل استحصال.
  - پمپاژ آب از رودخانه در بالادست برای تامین آب آبیاری.
  - رودخانه‌های مرزی و مبادله آب از مرز.
  - نظارت بر مدیریت کمی و کیفی آبهای زیرزمینی.
  - بازنگری روشهای بهینه سازی مصرف آب.
  - محدودیت‌های توسعه منابع آب و اثرات آن در تغییر اکوسیستم کشور- تالابها و دریاچه‌ها.
  - ایجاد شبکه سراسری توزیع آب.
  - بالابردن سطح اعتماد عمومی در مشارکت و اعمال سیستم‌های تامین و مصرف آب.
  - مدیریت ریسک و احتمال سرمازدگی و بارش‌های سنگین آب و اثرات آن روی بیمه محصولات کشاورزی.

در این شماره به محدودیت‌های توسعه منابع آب و اثرات آن در تغییر اکوسیستم کشور می‌پردازیم. تالابها و دریاچه‌های کشور وضعیت مطلوبی ندارند که دلیل عمده آن را می‌توان در طرحهای توسعه منابع آب و برخوردهای موضعی در برنامه‌ریزی، طراحی، بهره‌برداری و حفاظت از منابع آب جستجو نمود. قطعاً تغییرات اقلیمی و تواتر وقایع حدی خشک و تر نیز تعادل اکوسیستم کشور را در جهت کم آبی و افت دریاچه‌ها و خشک شدن تالابها، سوق داده است. توسعه شبکه‌های سنتی در بالادست سدها و برداشتهای غیرمجاز از رودخانه‌ها، وضعیت شریانهای حیاتی کشور را دچار معضلاتی نموده است و عملاً در پشت بسیاری از سدهای کشور آب لازم جهت بهره‌برداری از طرحهای توسعه پایین دست سدها جمع‌آوری نمی‌شود. برخی از طرحهای آبخیزداری که می‌توانند اهداف خود را تامین می‌کنند ولی در هماهنگی و سازگاری با طرحهای توسعه منابع آب از جمله سدهای بزرگ در حوضه‌های آبریز مرتبط به خود نیستند و عملاً برنامه‌ریزی یکپارچه و جامع منابع آب در سطح هیچ یک از حوضه‌های آبریز کشور در حد قابل قبولی پیاده نشده است، آبخوانها و منابع آب زیرزمینی کشور نیز وضعیت مطلوبی ندارند که در پیشگفتار مجله شماره ۱۷ به آن پرداختیم.

هیئت تحریریه مجله کلیه متخصصین آب کشور را به یک عزم حرفه‌ای برای جلوگیری از تخریب بیشتر و بازسازی اکوسیستم‌های اصلی کشور دعوت می‌نماید. مجله تحقیقات منابع آب ایران آمادگی خود را جهت دریافت مقالات مرتبط و بحث و تبادل نظر جهت ایجاد ساز و کارهای لازم در این زمینه اعلام می‌دارد.

محمد کارآموز

سردبیر